

DOBROGEA JUNĂ

DOBROGEA DOBROGENILOR
Director Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Redacția și Administrația: CONSTANȚA, Str. Școlii Vârnăv 27.
Abonamentul cu echipament obișnuit: un an 600 lei, 6 luni 300 lei.
Pentru Autorități și Instituții îndest. — Facsimil și servicii după față.

INTRE PRODUCATOR ȘI CONSUMATOR

Țara noastră îi deține pe amândoi. Nu e nici un merit însă pentru noi dacă n'am izbutit să convertim la o înțelegere pe acești doi puternici factori economici. Atât producătorul cât și consumatorul se știu înșelați în funcțiunea lor economică dar nici unul n'a identificat pe altorul falsului. Căci dacă ar fi reușit-o s'ar fi normit, în sfârșit, la o reacțiune Ci ei, mai curând se acuză reciproc: unul că nu dă pret iar altul că nu dă etich. Iar pentru că ambii nu au dreptate, se mulțumesc să se lupte și se agită în neștiere. Nu pretindem că lichidarea acestui conflict de întințare a gospodăriei ar trepa criza. — În orice caz, s'ar da peste chela care ar lămurii direct și imediat o situație. Fiindcă, ceea ce ignorăm noi cu o condamnabilă ușoare, este mărcinșul întâmpinării de marfă în drumul ai dela producător la consumator. Sunt atâtea intermediari, cari modifică prețul încât nu te mai dai de urmă.

Iată ne aflăm în țara și într'un excelent sezon al producției de fructe. Și atât de mult ni se vorbește despre abundența recoltei încât, în feța fișelor de prețuri ale vânzătorului, rămâi năuc. Fructele sunt tot scumpe. Nimic nu justifică exorbitanțele prețurilor.

În anii trecuți, când aveam o recoltă incomparabil mai slabă, pe vremea asta, cumpărăm fructele cu aceeași prețuri lipice: 12, 16, 24, 28... (din patru la patru.) Or, dacă în adevăr avem așa de multe fructe, cum se explică statornicia prețurilor? Ca și covrigii: de când în munte, deși prețul grâului a variat, covrigii se vând tot cu 1 și 2 lei bucata.

Se întâmplă să găsești de pildă struguri și cu 6 lei.

Te întrebă, atunci amărât, ce câț i-a dat bietul producător? Și ce ca s'a ales el? Fiindcă cine cunoaște cheltuielile necesitate de o vie, nu poate admite ca el, producătorul, să-și desfacă marfa cu 3—4 lei kilogramul. Nu e posibil. Sau asta ar însemna să se excludă minimum de câștig.

Ba, când e vorba ce să și se pareșcă un preț care te duce la tocmeală, ai durerea să înghiți rășoia obraznicului de vânzător care îți spune că „această marfă de Bulgaria, Persia etc.". Ce vrei amonție mai grozavă!

La restaurant, am văzut cu ochii mei, cum pentru 3 ciorchini de struguri, 3 pere, 3 perșici și câteva praze — toate fructe românești — s'a pretins nu mai puțin decât una sută zece lei! Facăți și dvs. aocetela că eu, slab în matematică, n'am putut face nici împărțirea, nici adunarea. Pricepe cineva, ce se petrece aici?

Dar luându-i nițel de scurt pe acești mici șarpani, ai văzut că toți răspund la unison: taxe, dări, chirie etc etc. Și așa, cu toate produsele noastre indigene.

Prin urmare, dintr'odată constatăm că între prețul încasat de producător și între prețul plătit de consumator, e o diferență colosală. Păi, dela 6 lei, cu cât va fi vândut producătorul și până la — hai să zicem — 24 lei kgr de struguri, sunt 18 lei. Frumoase paralele Taxe, chirie etc. etc. Pațcă-l oblig eu sau d-ta pe negustor să plătească chirie mare... Sau, poate, eu consumator sunt sortit să înțelegă vanitatea de precepț-comerțiant etc. a cutărui

individ ce dăruie și plăvază la v-răvhe.

Și unde scrie că producătorul să vândă cu pierdere?

Notăm doar în treacăi somarul nostru comentariu — și aceeași nemei pentru a ne face o idee de haosul gospodăresc în care trăim — cu gândul că, poate, nu suntem chiar așa departe de ziua când va trebui să începem odată reorganizarea necesară.

Ministerul de domenii a dat o serie de circuli și a pornit o sumă de acțiuni. Nu-i subțic.

Practica vieții economice impune principii mai simple. Trebuie curățit terenul dintre producător și consumator. Acestor doi factori să li se înțelească legătura directă. Să nu mai cerem supravegherea statului, raportarea taxelor sau maximalizarea prețurilor — doar e așa de vechin cănișul lui „mişcă din urechi"... Și nu e recomandabilă nici, complicată teoria a „Sindicatelor de magazie străinească" susținută cândva. E o greșită părere, ce nou caz maladiiv de inutilă experiență economică.

Noi avem nevoie de două inițiative proprii: o organizare a producătorilor și una a consumatorilor.

Cei dintâi să-și desfacă produsele direct consumatorilor cari vor aproviziona, astfel în comun, direct dela producător. Asociațiile vor fi de gen cooperativ. Evident, nu-i tot așa de ușor să treci la fapte — dar, în orice caz, împiedicându-se drumul dela producător la consumator prin eliminarea intermediarilor s'ar schimba plața. Nu ne vom mai lara căciula unii altora și prețurile nu se vor mai fixa prin „taxe, chirie etc.". E necesară o contabilizare a gospodăriei și o raportare între preț și venit. Ceeace vom izbuti numai pe calea asociațiilor cooperative. Și nu cred să mă lașai. Anghel Chiru

Serbarea culturală din Olina

Duminică 2 Septembrie a c. a avut loc la Olina, din inițiativa Căminului cultural „D. Gusti", din acel sat, o frumoasă serbare culturală, dată într'una din sălile Depozitului C. A. M., amenajată pentru festivități.

A participat foarte multă lume din sat, cu excepția reprezentanților autorităților comunale și a așa numiților „intelectuali" ai satului.

Programul a constat din câteva mici scene de teatru, recitări, muzică etc.

A deșus multă muncă pentru organizarea acestei serbări d-ra învățătoare Teodora Mița și elevii de curs secundar Ion Negrea și Ion Raș.

Nu trebuie uitat președintele căminului cultural, d. Ion C. Flores, șeful depozitului C. A. M. din Olina, cari ca în toate ocaziunile de acest fel, au știut să-și facă datoria.

Căzut în capcană

Urmăriti mei de mult, eri au fost prișni Grigore Bocș și Matei Vitunescu, care se ocupau cu „descongestionarea" magaziei de fasole a firmei Prazente.

CHESTIA ZILEI

Sărbătorile evreiești: Roș-Hașana

La 10 și 11 Septembrie sunt sărbătorile Anului Nou. Spre deosebire însă de aceste sărbători la alte popoare, — cari sunt un prilej de distracții și petreceri cât mai multe și mai variate — la noi evreii, aceste zile au o semnificație cu totul deosebită: ele fiind zile de reculegere sufletească, când fiecare este dator să-și facă un bilanș al faptelor sale în decurs de un an.

După cum o întreprindere sau un comerțiant este dator în fiecare sfârșit de an să-și concentreze activul și pasivul, pentru a vedea rezultatul, tot așa, în aceste zile fiecare are datoria să-și facă bilanșul moral, care are o importanță tot atât de mare ca și cel material.

Să căntărești faptele bune, să le numără pe cele rele cu voia sau fără voia ta, să cercetezi împrejurările în care s'au produs și combinându-le să afli situația în care te găsești. Dacă vei avea mai multe fapte bune, îți vei fi îndepărtat în parte datoria; dacă din contra, cele rele vor fi mai multe vei fi în pierdere, care va trebui s'o renari prin mijloacele care le ai la îndemână: dacă nu bani, o inimă sinceră, o vorbă bună, un sfat folositor, iubirea de aproapele, etc. Acestea sunt lucruri cari valorează adeseori mai mult decât banii.

După curtea de rugăciuni, în aceste zile stăte de reculegere, se scrie soarta omului de către cel stăpânitoric: cine va trăi, cine va muri și de ce fel de moarte, cine se va îmbogăți, cine va săraci etc.

Te surprinde în tot de cutremur să fletesc ascultând în Templu toate rugăciunile cu pasagiile în care ni se descrie ființa noastră, așa cum este în realitate și numai cine cunoaște traducerea lor, își dă seama de importanța acestor rugăciuni.

Udam esodul menșur, vesojul leșur. „omul vine din pământ și soarta lui este spre pământ".

Ca o umbră care dispere, așa esie viața omului pe pământ.

Sărbătoarea Anului Nou, ne oferă un frumos prilej de reculegere sufletească, pentru noi, pentru familia noastră, pentru tot ce ne înconjoară. Ea ne învață să ne dăm seama de faptele noastre și dacă nu sunt bune să le îndreptăm. — În mit de sinagogă din tot cuprinsul lumii, va răsona „yofur", inspirând credința și teama de Dumnezeu. — Evreii își vor face datoria, ce în fiecare an, ascultând și urmărind cu atențiune toate rugăciunile. — Pe lângă aceasta însă se cere aplicarea în practică a teoriei rugăciunilor prin inima bună, sfaturi folositoare, iubirea aproapei etc. fără care, singure rugăciunile din Templu, nu pot avea efectul dorit. — Cine le poate face pe acestea din urmă va fi erlat, dacă nu le va face pe cele din îli — cine le va face îndeplini pe amândouă, ferice de el!

F. MAYER

Oaspete princiar la Coasta de Argint

A. S. Pr. Nicolae, venind cu avionul, a aterizat ieri la aeroportul din Balce, unde a fost primit de autoritățile locale și un oșter dela palatului regal.

A. Sa a plăcut imediat la Castel, unde era așteptat la dejun.

Pentru a digera bine

Luăți după fiecare masă o jumătate litrigă de Magnesia Bisurată în puțină apă. Magnesia Bisurată asigură perfectă asimilare a alimentelor împiedicând intoxicația stomacului. Cele mai multe turburări stomacale precum dispepsia, indigestia, arsările, acritățile, etc. sunt datorite sau a compariate de un exces de aciditate. Magnesia Bisurată neutralizează imediat acest exces și calmează peretele stomacului ceea ce asigură o digestiune sănătoasă și normală. Magnesia Bisurată se găsește de vânzare la toate farmaciile și drogeriile în prețul de lei 75 sau în format mare economic lei 110.

D. Gh. Brătianu la Sofia

D. Gheorghe Brătianu, președintele partidului național-liberal va participa la congresul de biantinologie ce va avea loc zilele acestea la Sofia.

De acolo, d. Gh. Brătianu va veni în țară pe la Bazargic, spre a putea vizita în drum diverse localități istorice.

Nenorocoși

Ion Lisowski și Gă. Grădinaru locuim când reușiseră să intre în cubna de vale a d-lui Albert Lischer, pentruca să-i verifice fondurile, au fost descoperiți și adăpi la închisoare.

Pe drum, întreba unul pe celălalt.

— Plăzi e aste, ori plază? de-am căzut în ea.

„Răzbnătorii săracilor"

Toma Tăușianu, încasator la brătia d-lui Toma Grigore, a dispărut cu o sumă importantă de bani provenită din vânzarea păunii.

În ajun făcea unui camarad teoria „compensațiilor „Adică, de ce numai brutarii să fure la cântar? — spunea el.

Vizita funcționarilor din căile ferate poloneze

Cu mai multe vagoane atâșate la trenul de București a sosit ieri în localitate un grup mare de funcționari din căile ferate poloneze, cari fac o excursie în România.

Excursioniștii, condiași de camarazii lor români, vor vizita stațiunile balneare de pe litoralul Mării.

Statul și busturi

D. Al. Gherghel face, în numărul ultim al contractului local România dela Mare, o foarte frumoasă propunere: anume, ca pe malul mării, dacă înțelegem bine, chiar pe dig. în bălta valorilor, să se ridice o statuă care să a fost Carmen-Syva, regina poezii, iubitoarea necontestată a mării și a Constanței.

În general vorbind, statuile și busturile, desigur cele cari însemnă artă bună nu pozează și gânească, dar pentru orașul care și la ridică, nota gradului său de civilizație.

Constanța are câteva statui — mai de grabă busturi — și are pe Gvidiu bine conceput, poate cam rău plasat — și își așteaptă monumentul cel mare, monumentul eliberării Dobrogei a cărei piatră fundamentală stă încă înconșerată cu un gard de șipci între mironșii de grătar dela restaurantul zis pe vremuri „La pirăți" și lăminia portului.

Dar — apropos de propunerea maestrului Gherghel — Constanța, mai înainte aștor statui, ne gândim că ar trebui să ridice una pentru o mare figură istorică a neamului, pentru Cinea căruia Constanța li datorește, dacă nu chiar totul, în orice caz foarte mult.

Este vorba de acel bătrân și glorios rege, care venea la Constanța în fiecare an, pentru ca să stea câteva săptămâni în care timp cerceta punct cu punct tot ce s'a făcut nou, astfel că, pe drept cuvânt, se poate spune că orașul Constanța este opera purtării de grijă a lui Carol I al României.

Sunt 20 de ani dela moartea sa și orașul pe care l'a văzut crescând și căruia i-a arătat a ta grijă, nu i-a ridicat încă nici un semn de pioasă recunoștință.

țime deasupra portului, de unde chipul marelui monarh, va scrie din bronzul vecinicii, căile cele numeroase ale mării și munca românească dela picioarele sale.

Iar alt monument trebuie să fie acela al eroilor căzuți în războiul cel mare.

Toate orașele, chiar satele, au cel puțin o cruce sare pomenește pe eroii localii, căzuți pentru mărirea țării.

Constanța încă n'are acest monument și nu înțelegem de ce a-cestă uitare, când de așteptat era ca tocmai aci, să se ridice nu unul, ci două monumente ale eroilor, dintre care unul să demorească jertile făcute de dobrogeni pentru consolidarea definitivă a unirii Dobrogei cu România.

Când oare se vor înălța aceste monumente? VIATOR

Informațiuni

Văchii local al școlii primare din Cernavoda dărâându-se, iar noua construcție neavând fi terminală de cât pe la 15 Noembrie, cursurile primare, care urmează a începe la 17 Sept., vor avea loc în localul gimnaziului, în orele de după amiază.

Comerțianții de cereale din Buzergic întrunindu-se alaltăeri, au înat o serie de hotărâri privitoare la cumpăraturile de cereale în oboare și la cartofii mijlocitorilor.

Acele hotărâri au fost ratificate de comisa Intermarș a Cameret de comerț, care a aprobat și recomandarea noiel comisiiul a oborului din Castin.

Comandamentul Legiunei de jandarmi din Constanța s'a mutat în str. Rosetti No. 5.

La ceai, cafea, aperitive, NUMAI Coniac și Rom STANDARD

ROMAN CAPĂȚANA
Fondatorul și proprietarul Fabricii
„REGINA MARIA” și al
„BONBONERIEI PALATULUI”.

Intreprinderile „Regina Maria”

Cele mai mari fabrici de ciocolată din țară
1 Fabrică: Str. OCTAVIAN No. 42-43-11 Fabrică: Str. PUȚU CU APĂ RECE 30

Magazine de desfacere ale „BONBONERIEI PALATULUI”
proprietății ale acelorși întreprinderi

unde se obțin pe lângă toate produsele fabricelor „Regina Ma-
ria” și ultimele creațiuni în materie de confiserie și patiserie.

BUCUREȘTI

- 1) Căminul Victoriei, Piața Carol I (Funduța Carol I).
- 2) Căminul Victoriei 42 (colț cu Pasajul Comediei).
- 3) Strada Eugen Carada 6 (colț cu str. Doamnei).
- 4) Str. Carol 45.
- 5) Bulevardul Pache 116.
- 6) Bulevardul Ferdinand 60.
- 7) Bulevardul Elisabeta 20 (sub Hotel Astoria).
- 8) Piața Rosetti 4.
- 9) Intrarea Zlomit 1 (Cizmărie).
- 10) Str. Roman 186 (colț cu Victoriei).
- 11) Bulevardul Tache Ionescu 11.

12) Plocești — Piața Unirii Cereți ciocolată „URS DE DORNA”

Domeniul A. S. R. Principale Nicolae
BROȘTENI

Spa minerală naturală „BROȘTENI”

nu trebuie să lipsească de la
nici o masă.
Nu alterează gustul și nu schimbă
culoarea vinului

Consumați cu încredere
Apa minerală naturală
„BROȘTENI”
digestivă și diuretică

Depozitul de desfacere, S. P. MAVROJIANI
Telefon 394 Succesori Constanța

Vă rugăm vedea
PRIN SCHELENI
RODENSTON
Depozit de
Fabrică
La Magazinul
de Bijuterie

MERLAUB Str. Carol No. 51
(în fața Poștei)

Colectura Principală

P. ȘAPIRA-Hagiul

CONSTANȚA

a pus în vânzare lozurile

CLASEI a V-a

REINOIȚI-VA din timp

lozurile

Tragerea la

28 Aug. — 26 Sept.

Până la 15 Octombrie

aveți tot timpul să vă îngrijiți
de loc de sănătatea stomacului,
ficatului, fierii, intestinelor, rin-
chilor, căilor urinare, plămânilor,
sângelui precum și de boala de
nutriție: diabet, obezitate, hipo-
și hipertensiune arterială, gută,
artrism, diastaze etc. printr-o
CURĂ DE APE MINERALE
NATURALE de Sălcie, Căciulata
etc. ca le găsiți proaspate în lo-
calul din fața Cazinoului, unde le
puteți consuma în plimbarea rî-
guroasă de pe malul mării și a
parcului cu aer mult mai răcoare
de cât la munte.

Repetând cura după una sau
două luni de pauză, vă redobân-
diți sigur sănătatea, datorită ini-
țiativei noastre ca nu vă găsiți
punga, căci cu noi puțin de 400
lei vă faceți cura ca și la munte.

Laboratorul de analize chi-
nico-medicale CALDERIMI,
s'a mutat în strada I. C. Bra-
țianu No. 31, în casele pro-
prie.

BAILE SIMIONESCU (fost
Vidrighin) din Techirghiol
funcționează până la 1 Oc-
tombrie.

Din cauza bătrâneții Inchiriez

un local pentru cărciumă sau
cafenea compus din 3 ca-
mere de locuit, un grajd, una
sala pentru oi, un porumbar,
o magazie de cereale, gră-
dina de zarzavat, 10 hectare
pământ arabil situat în mer-
eua Lazmahale.

Doritorii se vor adresa la
d-l Dima Macale din acea
comună. 258-15

De vânzare una camionă în
stare de funcțiune,
cauciucuri bune vizibilă în orice
zi, str. Ștefan cel Mare 105 în
fund.

DOCTORUL Eduard N. Bernfeld

Boli interne și de Copii
Boli de Femei
Raze ultraviolete
Analiza sângelui

ELECTRICITATE medicală pentru
trăsimenții bolilor de femei, scar-
geri, mișt, ovare, sciatica, ne-
vralgiilor, durerilor reumatice.

TRATAMENT RADICAL AL
BOALELOR VENERICE
(Blenoragie etc. și SIFILIS)
la bărbați și femei prin cele mai
noi metode

Strada Rahovei No. 20
colț cu Strada Ion Lahovari
Consult. 8-1 și 4-8 591-5

Doctor B. TATARSKY

Specializat în Berlin
BOLI ȘI OPERAȚIUNI DE
NAS, GAT ȘI URECHI

BOLI DE BRONȘI
și ESOFAG, STRICTURI și
DELATAȚIEI ESOFAGULUI
(Broncho-esofagoscopie)

Raze X — Röntgen, Radio-
grafie și Radioscopie, Raze
ultraviolete diatermie
Consult. : 8 12dim. — 1-7 d.a.
Bulevardul Elisabeta No. 5
în fața Cazinoului
Telefon 117

Școlare

Liceul de Ietă, în anul școlar
1934-35, va avea numai o sin-
gură clasă întâi.

Candidații care vor rămâne
fără locuri, se pot înscrie la „In-
stitutul Modern” care va func-
ționa anul acesta, cu profesorii
liceului — în plus o limbă străină
și pian.

Înscrierile se fac între 10-15
Septembrie, la d-na Păun, cance-
aria liceului „Domenița Ileana”.

Sanatoriul

„CARITATEA” DR. FR. BITTAU

Str. Carol 131 colț cu Str.
Tache Ionescu 8
(în curtea Bisericii Germane)
Sanatoriul modern pentru
chirurgie, — Boli interne, —
Maternitate, — Ginecologie
— Radiologie și diverse tra-
tamente cu electricitate.
Consult. : 8 12 a. m. 2-7 p. m.
Telefon 425

PUBLICAȚIUNE

No. 9305 din 1 Septembrie 1934

La 10 Septembrie 1934 ora 10
dimineața se va ține în cazarma
Regimentului 34 Infanterie din
strada Mircea a 2-a licitație pu-
blică în conformitate cu art. 100
din L. C. P. (a se vedea și art.
88-111 L. C. P. și regulamentul
C. C. L.) pentru procurarea a
100.000 (una sută de mii) kgr
lân sau dughie și 60.000 (șa-
zeci mii) kgr. pae.

Cuțel de sărcini și orice alte
informațiuni se pot lua dela Ser-
viciul Aprovizionării al Regimen-
tului 34 Infanterie în toate zilele
lătre orele 6-13 și 14 19.

Târgul cerealelor

Cereale vândute și vândute la obo-
rul Constanța azi 7 Sept. 1934.

Căruțe	Prețuri %
1 Grâu de toamnă	420
41 Orz	280 295
33 Ovăz	310 320
21 Porumb	210 250
15 In	600 650
1 Rapiță sălbatică	600
6 Rapiță de primăvară	435 450
8 Rapiță sălbatică	200 270
2 Fasole	610 630
1 Mazăre	350
4 Măzărică	550 567
29 Dughie	100 140
5 Lemna	55-60

Cabinet Dentar M. DINER

Extracțiuni fără durere
Denturi fixe în aur
(American Bridge)
CONSTANȚA
Str. Pievnei 1
Telefon 6577 41-A

Doctor

I. W. SCHIMBERSKY

specialistă

în

Dentistică

și

„Cosmetica Medicală”

Strada Carol No. 65
Telefon 366

Ciști DOBROGEA JUNA

Loteria de Stat

Noul pian conține câștiguri enorm mărite.

1 câștig de 8 milioane, 3 milioane, 2 milioane și 19 de un milion.

Toată lumea preferă lozurile colecturii „BOGOSIAN”, — Constanța, Str. Carol vis-a-vis de Poșta

care vă oferă cea mai mare șansă de câștiguri. Tragerea clasei V-a la 28 Aug. — 26 Sept. 1934.

Cu o simplă cerere se trimite lozuri în provincie france de ori ce speze.